

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedel-
mes hirdetéseknel árlengedés adatik.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP



Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI HETILAP

SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-HIVATAL: V. TIZED, N.-TEMETŐ-ÚTCA 93. SZ.

Előfizetni lehet az év folytatán minden hónap elején.

A kórház ügy.

Eszmecsere nék mindig szívesen nyit tért a sajtó mindenütt.

Mi is örömmel tárunk ajtót előtte, különösen akkor, ha a tárgy a közönség érdekével szoros viszonyban van, az eszmecsere magasabb körben mozog s így a végeérnek, a közjó előmozdításának a küzdő felek besározása nélküli elérése lehetséges.

Eppen ilyen kellemes helyzetbe jutottunk mi akkor, a midőn a kórház építésének kérdése vetetett fel lapunkban tárgyilagosan s arra „Egy orvos“ igen szépen, tájékozottság, széles látókör elárulásával adta elő ellenkező nézeteit.

E két cikk megjelenése óta is kaptunk e tárgyra vonatkozó közleményeket, mivel azonban akkor tért nem szoríthatunk nekik s mivel azok némi tekintetben alkalmasnak látszának a vita elmérgesítésére s így a vita színvonalának süllyesztésére — inkább csak magunk mondjuk el nézetünket a megjelent két cikk állítására vonatkozva.

Az első cikk különösen azt hangsúlyozta, hogy a kórházat a közönség egészsége érdekében ki kell a városból vinni, az „Egy orvos“ aláírású második cikk pedig ellenkezőleg a kórháznak a városbani elhelyezése mellett emelt szót, kívánatát külföldi városok példájával támogatva, sőt nemcsak ezt tette, de alkalmas helyiségtől az ezredes-kaszárnyát jelölte meg.

Azon nézet, hogy a kórházat nem a városban benn kell fölláttatni, csaknem általános — olyannyira el van terjedve, a ki ezt kétségbe vonja, legyen szíves a törvényhatósági testület azon határozatának megokolására gondolni, a mely a katonai kórház kihelezésének szükségessé voltát kimondta.

Nem is lehet elvitatni, hogy egészségi szempontból jobb, ha a kórház a városban kívül van.

Ez bizonyos.

Ámde az egészségi szemponton kívül még más, nyomós dologra is tekintettel kell lenni az elhelyezést illető kérdés megoldásában.

Nagy területű városok, ha kívül helyezik el kórházait, akkor olyan helyzetet teremtenek, hogy a város ellenkező végén történő súlyos betegedés esetén, mire a beteget a gyakran rossz úton át kórházba vihetik — akkorra az meg is halhat.

Ezért építettek az „Egy orvos“ által említett Páris, Bécs, Budapest benn a városban kórházakat — bár soha sem a város közepén.

A központ közelében csupán Európa legrégebb kórháza, a párisi Hotel Dieu épült, a többi mind a központtól távol. A budapesti Rókusokórház a városban kívül épült, de mivel idő folytán az építkezések következtében bekerült — lerombolása s elhelyezése már régen ki van mondva. A bécsi híres Allgemeines Krankenhaus, még csak nem is oly helyen épült, a mely összefüggésben volt a tulajdonképeni Béccsel, a belvárossal. Ez is csak az újabb hatalmas építkezések folytán került össze a várossal. Páris kórházai is mind a külvárosokban vannak.

Az „Egy orvos“ által felhozott példák tehát szólhatnak a mellett, hogy ha nagy városról van szó, benn a városban célszerű a kórházat építeni, de semmiképp sem a mellett, hogy a város közepére kell behelyezni, már pedig az úgynevezett ezredes lakatanyáépület városunk kellő közepén van.

Ezt a helyet s ezt az épületet soha semmi szín alatt sem tudnók helyeselni; mert nem ajánlja ezen épület lefoglalását a mondott célra semmiféle előny sem.

Nem helyeseljük a helyet, mert az a város közepén van s ott kórháznak semmi helye; nem az épületet, mert az mostani állapotában kórháznak nem használható s ha rengeteg összeget öltne is átalakításába a város, soha abból a mai igényeknek megfelelő épületet alakítani nem lehetne.

Vannak, a kik azzal érvelnek az ezredes közokórház átalakítása mellett, hogy költségkímélésből kell ez épületet elfogadni, tekintet nélkül a helyre.

Ezt nevezzük mi a legerősebb esakládásnak. Ha az az épület átalakított kórházzá, az olyan nagy összeget emészt fel, hogy az átalakításra fordítandó összegben s az épület bérbeadás esetén jövedelmének megfelelő tőkén határozottan a mai igényeket kielégítő, pavillon rendszerű, nők és férfiak részére elkülönített helyiségtől kórházat lehet építeni.

Ez olyan megdöntenetlen tény, hogy a kétszerkettő alapján is be lehet bizonyítani. Hiszen az ezredes lakatanyáépület évenként, a legalacsonyabb számítás szerint is meghoz tisztán 3000 frtot, annak pedig 5% tőkéje 60,000 frt, ha ehhez az átalakításra szükséges — mondjunk 20,000 frtot hozzá vesszük, van 80,000 frtunk s azon már lehet építkezni úgy, hogy lesz a városnak nem ideiglenes, hanem állandó jellegű kórháza.

Nem lehetetlen, hogy némelyek a 20,000 frtnyi összeget sokalják az átalakításra. Első esztendőre talán sok is lenne, de a második és harmadik évben, ugyanazon orvos uraknak kívánságára teendő alakítások, a kik most szerelmek abba az épületbe — bizonyosan reá mennének a kétszeres összegre is.

Ez is bizonyos.

A kórház kérdését tehát cél-

szeríen, sőt takarékosan is — csak új épület emelésével lehet megoldani.

Keressenek az illető hivatalnokok akár a görögtemető táján, mely a központon közel esik, akár egyebütt alkalmas területet s építsen a város oda. Talán nem lenne rossz hely egy v. orvos által is ajánlott kis csongrádi-úcai fetelep helye sem.

Ezek a mi nézeteink.

Persze szóval lehet mást is feltüntetni kedvező színben, de a tények állításaink mellett szólnak s éppen ezért, ha majd e kérdés szőnyegre kerül — ajánljuk a törvényhatósági testületnek, hogy álljon a maga lábára s az ellenkező ajánlatot bárhonnán származzék mellőzze.

Vasartérünk.

Valamint a felmerült esetek hozzák létre a vonatkozó törvényt, úgy a legutóbbi sáros vásár hozta felszínre azt a gondolatot, hogy vásárterünkön javítani kell.

Ki ne tudná, hiszen évek óta tapasztaljuk, hogy vásáraink összezúgorodnak. Nem fejlődnek, nem nyerne hibern, forgalomban, hanem folyton veszítenek. Ennek oka kétségkívül több ágú s mindenik ág elmozdítása talán nem is lehető, talán nem is kívánatos, mert oly messze menő áldozatokat kívánna, a melyek nem állának az elmozdításuk eredményével egy értéki színvonalon.

Ez igaz, mégis, a mennyire lehet, törekedni kell vásáraink forgalmának emelésére; mert az különböző foglalkozási iparosaink, kereskedőink stb. szóval polgáraink vagyonszerzésére befolyást gyakorolna.

Nézünk ennélfogva, vajon van-e olyan fejlődést gátló ok, a melynek megszüntetése lehetséges?

Igenis van.

Azt tapasztaltuk a legutóbbi u. n. Katalini vásárban, hogy a nagy sártól csaknem lehetetlen volt kirakodni is, a karral mégis megtörtént kirakodás után a tárgyakhoz-oda jutni is.

Kérdőnk-e, hogy mi az ilyen tapasztalat következtetése?

hogy majd nem kétszer akkora mintha felényi volna.

Mactykának megrándulnak ajkai, szeme még a szokottnál is fényesebb lesz, s valóban a katasztrófa közel van, mikor valószínűs mentő angyalként a kis hadnagy toppan elébe. Mactyka megvigasztalódik a gondolatra, hiszen a hadnagy sem nagyobb, s ime, a pityergés előkészületei után egy szédítő mosoly hozta nyilvánosságára a parányi fogakat. Hanem úgy látszik, hogy a sors kegyetlensége folytán Mactyka kedélye ma folytonos hullámlásnak lesz kitéve; a mosoly a milyen gyorsan jött, olyan gyorsan eltűnt a hadnagy úr szavaira:

Látták kérem azt a kis pusztai leányt? Azt a kis „pusztai hercegnőt“! Mondja Musy, ki igen találónak tartja ezt a tőle eredő elnevezést.

Nos igen; a kis „pusztai hercegnő“ ennalóval esinos, sőt mondhatnám ő a bákirálynő! Hát én mi vagyok?! Gondolja egyszerre mindkét leány, azaz Mactyka nemcsak gondolja, hanem ki is mondja, szokása lévén teljes őszinteséggel kitálalni mindazt ami kis szívét nyomja.

Mintán Mactyka állandóan és magától érthetően bákirálynő — szól az udvarias hadnagy — néha megengedhetjük magunknak, hogy mellette, a ragyogó nap mellett a méla csillagoknak is szenteljünk egy-egy phrázist. Mactyka félig ismét megnyugszik — csak félig, mert a hadnagy védbeszédét igen hosszúnak találja s meglegszik azzal, hogy csak a felére figyel, s a mondat közepén figyelmét átvisszi egy most érkező fiatal emberre. Én pedig esondés retek helyéből nagy gyönyörűséggel hallgatom, hogy a jövevény senki másról nem beszél

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCÁJA.

Csak gúnyolódjatok.

Csak gúnyolódjatok barátaim! Hisz tudományok úgy is ebbe áll, „Modern tudások“ szük határain! A gondolatok messzebb soh se száll!

Csak járjatok ösvényteken tovább, A hol „mindent tagadni“ töerény! Hol szivre, érzelmre mit se ád, A ki lélekbe, mint ti, oly szegény!

Kacagjatok egy verselő felett, Ki szivről, érzelmről szólni mer, Gúnyoljátok ábrándos lelket, Mely szerelemből szent oltárt emel!

Csak gúnyolódjatok barátaim! Pályámról én letérni nem fogok! Haladjon kiki sorsa útjain: Én szeretek, míg csak szívem dobog!

Várnai Emil.

Elkesett tárca.

Édes „kicsi Néni“!

Minden elmulasztott dolog előbb-utóbb meg bosszálja magát az emberen! Készerűen érzem ennek a mondásnak az igazságát most, mikor egy félesztendővel ezélett végbement mulatságról kell referálnom! Ilyenkor aztán feltámad a lelkiismeret: Látd te lusta! ha idejében elmondtd volna pár sorban a jogász-majális pár legérde- sebb epizódját, most nyugton lehetnél!

Valjuk be, hogy igaza van; főképp abban, hogy nyugton lehetnék, mert elvégre is novemberben még a jogások sem rendeznek majális s így nincs mit önteni tárcába.

A sopánkodás nem használ; hozzá kell fogni. Egyet azonban meg kell ígérnie ha már rám róttá ezt a keserű büntetést: azt, hogy segítségemre lesz. Négy szem többet lát. S most induljunk el kettesben karontfogva; belépünk a táncterembe s megállunk.

Eddig csak eljutottunk volna, de most! most! Mi is történt csak ezen a majálison? Hiszen minden jogász majális egyforma: az eső esik a rendezőség világos ruhában sárga cipőben nézi, hogy táncolnának a lányok, ha volna táncos s Pilyke (alius Mactyka; nem tudom eljövetelem óta hány nevet hagyott eseren) pont kilenc óra — után egy bájos mosoly s egy még bájosab néni kíséretben berobog. Ime ez a jogász-majálisok átlagos története. De most valami különösebről kell írni. Mindenek előtt keresnünk kell egy hőst és egy hősnőt. A hősnő megvan: kegyed kicsi Néni; de hőt honnan vegyünk? A jogásokat hagyjuk békén, nekik dolguk van a „körültekintéssel“. Jó lesz talán egy katona tiszt? Lássa én nagyon szeretem a katona tiszt-hősöket, mert azokkal semmi baj nincs. Kivülök bármilyen hősről ir az ember, el kell mondania apróra: hogy néz ki? vane bajusza? merre kunkorodik? milyen színű a szeme? karcsú-e? magas-e? erős-e? ostoba-e? (mert csodálatos! de igaz, hogy az ostoba regényhősök a lányoknak igen tetszenek.) Nem így van az a katonatisztekkel; itt csak annyit kell mondani, hogy a hős

pl. egy havvéd huszár hadnagy. Ez tökéletesen elég, sőt többet írni tökéletesen haszontalan munka volna, mert tiz leány közül kilenc azt mondaná: hagyja csak a többit ráuk. A tizedik pedig ha a saját fantáziájával nem is alkot egy neki tetsző alakot, bizonyosan ismeri már a tárcabeli katonatiszteket. Szépek, duhajok, csinosak, elegansak és bátrak minden — tárcában. Tehát a hős is megvan. És most átadom kicsi Néni a hadnagy úr karjára, én magam pedig félre vonulok s figyelem némán a történéseket.

Mactyka meglöki gyűrűs mutató újjával Musyt; (mióta azt a szép gyémánt gyűrűt kapta, mely csak a mutató ujján tud meg- lenni békében mindenre ezt az újat használja, még a jelentős kéztogásokra is, melyeket akkor szoktak végezni vinni, mikor ketten mondanak egyszerre valamit, amikor aztán tudvalevőleg két szerelmes találkozik; pedig már ehhez csakugyan mindenki a kis újját veszi igénybe ember emlékezet óta, tehát amit mondom, Mactyka ismét találó módot, hogy gyémántját megragoytassa a lámpatényén: Ki ez a kis teremtés? ez az új csillag?

Ez az új csillag a kis „Pusztai hercegnő“. Olvastad Marlittot?

Még két éves koromban — mondja Macty, telbigyeszte parányi szájakskáját. De milyen aranyos kis jószág! Hanem teszi hozzá nagy meglepéssel még nálam is kisebb. Ugye kadét, én nem is vagyok olyan nagyon kicsi, ha jól meggondoljuk a dolgot?

Nem! Főképp ha székre áll. De egy kis nagyitással még azt is merem mondani,

Az, hogy a vásárokat járó eladók megdölgöljék a dolgot s hogy a csaknem bizonyos kártól megóvják magukat: elmaradnak.

Elmaradnak, mert ha nincs bevételük, akkor a fuvarpénz, a sárba rakott tárgyak romlása, a haszon nélkül töltött idő: mind a kereskedő kárát képezi.

Most már azután, ha nincs eladó: akkor persze nem lesz vevő sem, mert, ha a vevők azt tapasztalják, hogy hiába fáradtak be nehányszor a kecskeméti vásárra — akkor el is maradnak s meg maradnak oda, a hol bizonyosan beszerezhetik a szükségeseiket.

Ez ellen még csak az sem érv, hogy Kecskeméten a boltokban is meg lehet mind beszerezni, mert vannak sokan, a kik oda nem mennek, azt gondolván: vásárlásból csak az elmarad, a vásárlásból csak az elmarad, a vásárlásból csak az elmarad.

Valljuk meg nem is igazságos dolog az, hogy a város megveszi a helypénzt a vásárostól, de nem gondoskodik jó, tiszta, száraz, hozzáférhető helyről.

A vásártér azon részét, a melyre kiszoktak rakodni az elárúsítottok — ki kell köveztetni.

Ez nem teljesíthetetlen kívánság s teljesítése vásáraink látogatottságára bizonyosan kedvező befolyással lenne.

Elhagyott kisdédek érdekében.

Most, hogy a lelenkérés, jobban mondva az elhagyott kisdédek ellátásának ügye ismét napirenden van és reméljük le sem kerül, míg valami igazán hasznosat és célszerűt nem teszünk érdekében — jó lesz kissé szemügyre venni a dolgot, nehogy a közvélemény lelkiismerete utoljára néhány jóhángású közmondással és látszólagos összeköttetéssel elszenderedjék.

Edes hazánk a frazisek hazája, a ki ilyenekhez ért, azt megbámulják, s ha kellő kitartással űzi, akkor nagy ember lesz belőle. Két különösen zsiros termő földje van a nagy kongású szavaknak, ezek a morál és a jótékonyág.

Elhagyott kisdédeknek sajnos még ezeknek számláján kell nyomorogniok, az igazi, tiszta humanizmus búzájából még alig jut nekik néhány szem.

A morál kuruc vitézei azt mondják, hogy a kisdédek elhagyását a szülők büne okozza, tehát nem szabad a bünt ítélni az által, hogy a gyermekekkel való ügyet-bajt a társadalom a szüléktől elvegye, mert ezzel csak a büntözést megkönnyíti illetve pártfogolja.

A mióta kétségtelen számadásokból tudjuk, hogy mely rozsz behatása van a szegénységnek a családi életre, a házasságkötések, születések és gyermekek elhalálozásának számára, úgy hogy akár csak egy ilyen kedvezőtlen körülménynek, például a kenyér megdrágulásának is kimutatható rozsz hatása van azokra az erkölcsös frazeurjei kissé elcsendesedtek és nem tiltakoznak az ellen, hogy legalább az elhagyott gyermekekről gondoskodják a társadalom.

Ó mikor jön el az igaz szónak, a való beismerésnek az ideje, mert csak akkor fog megkezdődni a segítség. A helyzet megítélésére első sorban jó statisztikára volna szükség. Pedig ez épen a gyermekek dolgában a legmegbizhatatlanabb. Az elvételések statisztikája (kivéve a fővárosban) nem ér egy fakóvát, valamint a gyermekek

elhalálozásának okairól való sem. Nem esoda, a mikor nagyon sok helyütt harangozók meg tanítók „Remlik” a halottat. És hogy ha még száz oly rendeletet ad ki a belügyminiszter, mint minap, mely az idevágó törvények és rendeletek szigorú betartására utasítja a hatóságokat (ez is eléggé jellemzi az állapotokat), hát biz az csak fűbészre való papír marad. Míg az emberek is természetesen a gyermekek életét és egészségét hathatósan védő törvények és intézmények hiányt szenvednek — legalább olyanok hiányt, melyek az állapotokat tényleg megvédik. Szociális viszonyainkra jellemző megvédik minden garas vagyont ezernyi paragrafus és az egész hatalmi apparátus megvéd, addig az orvos, egészségés és életvédő intézkedéseit meg a falu bírása is félvállról veszi s a foganatosítást attól teszi függővé, ha az a szolgabíró úrnak böles belátását is elnyerni szerencsés volt.

De hát az általános gravamenekről térjünk vissza szűkebb tárgyunkra.

Tehát vajjon nincs e módunk e proletár kisdédek sorsán enyhíteni? Egyelőre gyökereken, semmi esetre sem. Mert nem szüntethetjük meg az okokat, melyek a nyomorúságot folyton-folyvást előidézik, sőt fokozzák. De hát célszerű legalább a mennyire lehet, az elhagyott kisdédeknek segíteni, őket felnevelni? Korunk szellemében legjobban elkerüljük a fraziseket, ha üzleti szempontból fogjuk fel az ügyet. Az ember portéka, mely több-kevesebb peiszban kifejezhető értékű képvisel, nálunk rendkívül keveset. De utóvégre nemcsak a vagyon adódik, hanem a munkás ember is, a romlott portéka pedig pénzbe kerül, azt külön kell kezelni és elraktározni — a kórházakban és börtönökben. Tehát minél több mentünk meg, s ezt mindjárt a legelejelel kell jól kezdenünk, annál jobb is ha már egyebéket nem lehet, hát jobb kevesebbet gondosan, mint sokat tökéletlenül kezelni.

Csak annyi gyermekről gondoskodjunk, a hányat jól el tudunk látni — ez a terve az „Országos lenelcház egyesületnek”, mely alig egy éve kezdte meg hazafias működését a fővárosnak színe-ja rész veszt a mozgalomban. Szerte küldte az egész országban felhívását a minek eredménye eddigé az, hogy vagy 1400 tagja 10,000 forint alapítójára és körülbelül 4000 forint évi jövedelmre számíthat. Mindez édes kevés, de mégis elég arra, hogy vagy 25—30 gyermekről gondoskodjék.

És ezt mihamarabb, egy-két hónap alatt meg akarja kezdeni és ez lesz az első lenelcház fővárosunkban, melybe a szegény elhagyott gyermekeket tekintet nélkül eredetükre és vidékre, föl fogják venni és dajkaságba kiadni a vidékre a legszigorúbb ellenőrzés és felügyelet alatt.

Az „Országos lenelcház egyesület” igazgatósága kérve kéri az igaz emberbarátokat és hazafiakat, hogy nemcsak támogatják a szerveket, hanem a szervek általános érdekeit haladéktalanul az egyesület irójába (Budapest VIII. Kerespesi-út 41.) beküldjék, hogy minél több ártatlan kisdéd életét lehessen megmenteni. A tagsági díj oly kicsi, rendes tag évi 2 forint, pártoló tag évi 5 forint fizet, alapító tag egyszer és mindenkorra 50 forint, alapítványos pedig legalább 300 forint, úgy hogy a szegény

A hadnagy elbámul ezen a praktikus gondolkodáson, s mire, bámulatából magához tér, Kicsi néni egész udvar veszi körül.

Minden táncra le van toglalva. Hódít. A hadnagy már három jogászt provokált. A leányok kétségbe vannak esve. A kadét inkább megígéri Mactyknak hogy kétszer olyan nagy, mint a miyennek látszik, csak ne sirjon. Musy váltig erősíti, hogy hiába a jogászok sem tudnak már manapság mulatságot rendezni, csak ő mosolygón nyugodtan hódításának biztos tudatában, s miután még féltészeként keresztlőt törli zuzza és kinnzza a férfi sziveket, tudtára adja a hadnagnak, hogy ha nincs egyéb dolga, reméljen.

Jöhét még olyan pillanat, melyben rászánja magát a pakolásra; ezzel aztán visszavonul ragyogva, tündökölve mint egy királyné.

Eddig láttam a történetek testi szememmel; most elmondom amit lelki szememmel láttam.

Kicsi néni hazamegy, leveti a női-kéje ruháját, amely erre az egy estére lett neki kölcsönözve, s miközben gyűlöletes pillantást vet a saját kurta, kis leányos szoknyáskái felé eloltja a lámpát.

Letekszik talán?

Dehogy! Előhúz az ágy alól egy nagy viaszbútát, megsimogatja s gyöngéden a föllébe suttog: Vica! oly boldog vagyok! képzeld jogász majálisom volt és — nagy leányok néztek.

Ime Kicsi néni itt a kívánt tárcát.

Szíves üdvözléssel

Nicoló.

ember is részt vehet ez égető hazafias szükséglet megoldásában.

Azutan rendkívül szükséges volna, hogy az ország minden vidékén főkegyesületek alakuljanak, s az alapszabályok 42. §-át értelmében 20 tag ez már megtehető. Rendkívüli szolgálatot tesz az ügynek az a lelkes honleány vagy hazafi, a ki ilyen főök egyesületnek alapítására vállalkozik saját vidékén, s ezt az igazgatóságunk bejelenti. Ennek a vidék is hasznát látja, mert a hol főök egyesület van, ott a tagok felügyelete alatt leenyermek lehetnek elhelyezni és fölnevelni. Mert a tagok nemcsak pénzzel járulnak a célhoz, hanem hivattva vannak tényleges részt venni a nemes munkában, védő szárnyaik alá venni a kisdédekét és ellátásukra és nevelésükre éber szemmel őrködni.

És épen ezen égető szükség az egyesület felvirágzására, hogy a fennkölt szellemű társadalom, maga viselje gondját és szerencsétlen kisdéd proletoznak. S ha a mozgalom megindult, akkor a kormány és a hatóságok is követni fogják a jó példát és istápolni fogja egyesületünket. Hát mutassunk jó példát! Lépjünk be mindannyian az egyesületbe, kik megudorodva a frazisektől, ha többet egyelőre nem tehet, akár csak 50—100 gyermek megmentését is üdvös cselekedetnek tartják. Józanul, okosan és biztosan előre!

És akkor siker koronázza művünket.

Színház.

A lefolyt hét hozta meg az első jutalomjátékot, egyebéktől a repesik hete volt. Szombaton (18-án) és vasárnap (19-én) ugyanegy darabot adtak, a „Tót legény Amerikában” című, németből magyarított bohózatot. Lazán összefüggő képsorozat, melynek még a tót legény, Papanek Dani sem igazi összetartó kapesa. Hanem van benne kuplé (az örörlő, a „Mi köze hozzá?”) tolvon handabandázó zsidó pár (Gyarmathi és Timárné), kiraboló tengeri hajó, obligát melodramai kisérlet mellett felszabaduló hajósjátékot, s egy csomó üstötörököt mondó pisztolytal, egy impresario s általa rendezett dal- és táncquöllet az emberevők közt, káromkodó rendőrtisztviselők s egy bohócjáték a rendári kihallgatások parodiáján, egy sok lányú apa, szépség-verseny a hagyományos verekedési befejezéssel stb. A darab komikumja igen alant jár, de élénk előadás mellett itt is megkacagatták a közönséget, főleg a hátsó sorokban. Beckői tót legénye jövedvű alak volt, Mészáros Kornélia operette és magyar dalaival, Ottinger Aranka k.a. egy bravuros operáriával hozták mozgásba a tengereket. Újrátartás nélkül egyikük sem maradt. Gyarmathi és Timárné boldog zsidó párja R. Nagy Gyula kiabáló rendőrtisztje, Gyöző sok leányú apája szintén kivették részüket a tapsból. Mozgósítva volt különben az egész személyzet még Márkus Ilona, Bodrogi Lina, Demény is.

Hétlőn 20-án, a „Szegény Jona” operette vonzott szép számú közönséget. Négrádi Van der Goldja ének s játék dolgában szépen sikerült, jól esett ismét hallanunk kellemes hangját, főleg mikor a címszereplő Réti nem bódogolt. Jók voltak Mészáros Kornélia és Ottinger Aranka is, úgy szintén Beckői az impresario szerepében. Kedden 21-én, a „Lemondás”-t, Karag Vilmos hatásos színművét, szerdán 22-én, a „Mongodin úr felesége”-t, ezt a nevetettő franczia darabot ismételték. Egyik műnek hatása sem maradt hátra première-mögött. Amabban Márkus Ilona, Bodrogi Lina, Gyöző és Bagi, emebben ugyan ők és Beckői s Timárné játszottak közmelegedéskor. Az összájáték simán folyt.

Kétségtelen, hogy színpadunkon élénk az élet. Legközelebb talán a kulisszák mögötti élnétség fölébe is kerül a színpadunk. Értjük a rendező, vagy ügyelő, vagy talán mindkettő hangos véleménynyilvánításait. Olyan dörgő hangon szidják össze a környezetet, hogy a sugó mellett (a kit már sajnálattal nélkülözünk), újban ezek a veszekedések is bele vegyülnek a színpadon folyó dialógba. Milyen eredeti az például, mikor az igazgató rendező vagy az igazgatóttabb ügyelő, (melyek nem tudjuk) körmönfolt káromkodásokat és esításokat hallat künn, mi alatt a színpadon egy frakkos fabáb, kecskeméti dialektusban sziva a fogát s ejtve ki a franczia szót, így édeleg a partnerével: „Mánsk Klémáné Pierr a neve kegyednek csak Piijer!” Kérjük az illetőket, hogy jövőre esendesebben lármazzanak.

Ha már benne vagyunk a kérdésben, szóba hozzuk a színház tüzését is. Ez a legkevesebb, a mivel viszonzhatják a közönség pártfogását, de elmulasztani soha sem volna szabad.

Bagi Gyula jutalomjátékánál is a szakadót esőben előbb derekának áttáztott, benn pedig jól áttáztott a közönség, mely így nehezen is tudott fölmelegedni. A „Clémenceau”-t adták elő, a címszerepben

a jutalmazottal, kit taps s egy borítékban átnyújtott gyűjtés fogadott. Hévvél játszott, de a kelletlen nyerebben. Bodrogi Lina asszony Izája, tele szeszélylyel, léhasággal és szinlett érzelmekekkel, mindenkép kiválóbb művészi alakítás vala. Timárné (Leperonné), Gyöző és Gyarmathi (Rix és apja) szintén jók voltak. Nagyobb szerepeket vállaltak még: Réti (Szergej), Kovacsicáné (Dobrowska grófné) és Demény (Clémenceau anyja), de hát a közönségét éppen hideg hangulatában találták.

L+B.

CSARNOK.

Hódoljunk az érdemnek.

Ez előtt hazánkban az érdemnek előbb meg kellett halnia, hogy érdemét elismerjék. Hála a mai újságok korszaknak, ma a sajtó nem túri azt sem, hogy az igazi érdem nem ismerve, azt sem, hogy elismerés nélkül lappangjon. A sajtó ezen szép kötelességet teljesíti lapunk most, midőn megemlékezik városunk két érdemes fiáról, lakosáról, azon gondolat által vezérelve, hogy a gyertya nem arra való, hogy véka alá rejtessék. El a vékával! Az egyik egy városunkban csendben élő, kiváló természetű, a kinek érdemét a külföld jobban ismeri, mint Magyarország, jobban, mint Kecskemét, a hol lakik, ámbár még nem régen is, ennek a városnak rendezési tervével is sokat foglalkozott s foglalkozniék talán ma is, még pedig városunk szépielésének, emelkedésének kiváló hasznára, ha terveinek első részletét, az u. n. sugárúti tervet, a melyet még 1885-ben benyújtott a törvényhatóság elé, olyan sajtóságs sors nem éri. t. i. az, hogy ámbár azt a törvényhatóság egyhangulag elfogadta, még ma sincs belőle semmi bizonyos olyan oknál fogva, a melyet nem mondunk el, hiszen ma már a verebek is csiripelik. Ez a fértű Paragh Gedeon, a reform. főgimnázium csendben működő tanára, kinek a természettudomány terén találmányai külföldön különösen Németországban ismeretesek s a kinek legutóbb is dr. Houdek Ferenc prágai tanár s tanszerkesztő gyár tulajdonosa, három találmányát értékesítve készítette el taneszközök u. m. elektrotechnikai chrometert, szabadesési gépet és tükör magnetometert.

A másik derék fértű, kiről megemlékezünk ifj. Baktai Mihály, az úribanda kedvelt s kiváló tagja, kinek több sikerült zeneműve közül azt emeljük ki, a mely e sorok írására ösztönzött, a „Tavaszi virágok”-at, a mely zenemű, a kecskeméti és ceglédi úribandák közösen előadva azt, a ceglédi hangversenyen kiváló tetszést aratott. Úgy halljuk, hogy Baktay új felkérés folytán most Jókai indulón dolgozik. Minél nagyobb sikert kívánunk a jövőben is — úgy természetudományunknak, mint zeneszerzőnek, már csak azért is, mert tudjuk, hogy a jeles fértűk híre neve, emeli azon város híret, nevét is, a melyben élnek, akár születtek ott, akár nem.

Jogász estély.

Az utolsó fecske elszállt, s megjelent a határon az első jogász estély. De az idén nem olyan zajjal jött, mint tavaly. Most csak lassan, sokak tudta nélkül készült az első meglepetés. A sok leány sziv megdobbant, az ajkuk mozgásba jöttek, s hálaladó szót szallt a mulatságok atyjához, az öreg tél apóhoz.

A jogászok pediglen, az igaz csak rövid idő alatt, serényen munkálkodtak, dolgoztak, hogy az idei estélyek bevezetése olyan legyen, hogy a közönség a folytatást nehezen várja. De ez nem ment olyan könnyen, mert Kecskeméten nem lehet ám egy könnyen meglepetés program készíteni, állítani össze. A rendezők már sokszor azon ponton állottak, hogy fel kell adni a reménységet, lehetetlen a novemberi estélyt megtartani. Bizony nagy dolga. S ezért — némi részben terhelő a jogászokat a felelősség a lassúságrért, a késedelemért — azonban a kecskeméti közönség részvétlensége, csekély áldozatkészsége és hiúsága is sok tekintetben okolható.

Hogyne, mikor még a színezgatók is ellenük esküdött, s mindenáron arra törekedett, hogy a közönség a színházba, (Ez ugyan nagyon természetes! Szerk.) s ne a jogász estélyre menjen, s ezt Pestitől épen nem várta az ifjuság.

Mind e mellett, noha nem is volt túljogász nagy közönség, sikerült az első jogász estély.

Városunk intelligens, művelt közönsége szép számban volt képviselve az estélyen.

Az óra 9-ét mutatott, midőn Dr. Magyar István a jogász olvasóköri tiszteletbeli elnöke a „kicsiny, de válogatott” közönség elé lépett, s felolvasta tartalmas bevezetését, melyvel előre jelezte a kör munkálkodási irányát, s igazán nagyon szépen beszélt az ifjuság törekvéseiről,

melyeket támogatni a közönségnek egyik legszebb feladata.

S hiszünk, hogy közönségünk ezt nem fogja feledni. A felolvasót, aki társadalmunknak egyik legrokonszenvesebb s legtevékenyebb tagja, a közönség élénken megjelente.

Kévszín után Bíró Béla joghallgatót ült a felolvasó asztal elé, s olvasta fel. — pardon — el szavalt a Deungnek Csáky Lóra című határos darabját. Sokaknak feltűnt, hogy a szavaló ült, azonban ez tekintettel arra, hogy a szavaló nem szokott „gesztikulálni” épen nem szokatlan, sőt a darab hosszúságánál fogva nem is különös. Azonban azt mindenki elismerte, hogy a szavaló kellemes, erős organuma, mely a hol kell elég hajlékony; hiven visszatükrözte a költemény minden egyes sorát, gondolatát. Megtapsolták. Utána Rády Lajos joghallgató olvasta föl pályanyertes munkáját, mely szellemességénél fogva a közönségre nagyon jó hatással volt. Sőt mikor felolvasó a táncdétől beszélt, a leánykák arca kigyulladt, s csaknem odaküldték: igaz van. A férfiak a fiatal emberek pedig érdekesnek találták, s azt rebesgették, hogy már oly feltétlenül alatt szívesen táncolnak. Ugye kíváncsiak megtudni, hogy mit javasolt a felolvasó? Nem kevesebbet, minthogy ezenül minden tánc jutalma a nők részéről — csak legyen.

S dacára, hogy a felolvasás után elég szünet volt, e tekintetben még sem jutott megállapodásra az ott levő táncoló közönség. Bándi keservesen játszott, s irta hedegijén: „minék is van szerelem a világon” midőn megnyílt az ajtó, s a zenekart hallgatására invite, megjelent Márkus Ilona úrhölgy, a kezében az ifjúság gyönyörű csokrával. E színházból jött, játszatnia kellett, az igazgató úgy akarta. De mégis eljött s elszavalt Kiss József „Bató Klára”-ját. A balladának minden sorát, minden mondatát oly érthetően, olyan ártérzetten adta elő, hogy szavalata végével kitért a taps és éljen s újra meg kellett jelennie a közönség előtt. Ezzel véget ért az estély hangversenyi része. Következett a tánc. Hogy volt kedv, volt nagy vigasság, tudja mindenki, a ki volt valaha jogászmulatságon. A férfiak egymással vetekedve mulattak a bájos hölgyeket, mintha Rády Lajos felolvasásának azt a bizonyos részét akarták volna meghazudolni. Ki meri ezek után azt mondani, hogy a férfiak nem kedvel táncolnak?

Ott voltak a bájos hölgykoszorú szép virágai között: Asztalos Ételka (Győr), Dömötör Lorika, Fekete Margit, Konkoly Erzsike (Tata), Kozma Irén, Nád Linka, Nagy Ilona, Ottinger Aranka, Papp Sarolta, Szabó Juliska, Szabó Sarolta, Szentmihály Katinka (Győr), Vasváry Margit, Zombory nőv., Márkus Ilona stb. Dalolti Ödöné, Darányiné, öv. Dömötör Gergelyné, Fekete Istvánné, Dr. Magyar Istvánné, Nagy Sándorné, Nádne, Patay Antalné, Papp Sándorné, Dr. Szabó Lászlóné, Szabó Mihályné, Vasváry Károlyné, Zomboryné stb.

—y.

HIREK.

— **Meghívó.** A „Kecskeméti Katona József Kör” t. évi november hó 29-én a kegyesrendi főgymn. tornaterében Katona József születési évfordulójának emlékeztetőre ünnepélyt rendez, amelyre a kör tagjai és a n. é. közönség tisztelettel meghívja. Kecskemét, 1893. november hó. A rendezőség. Az ünnepély programja: 1. Énekel a városi dalárdá. 2. Megnyitó beszédet tart dr. Szeless József úr. 3. Felolvas Horváth Döme úr. 4. Szaval Kovács Antal úr. 5. Énekel a városi dalárda. Az ünnepély kezdete d. n. 1/2 órakor.

— **A pénteki összejövetelek** közül, melyeket a nögyelet rendez, az első dec. 1-én lesz a Körmozsi-féle kávéházban. A mint az eddig eladott jegyekből látszik, igen látogatottnak ígérkeznek, s ez okból is újolag felhívjuk rá t. olvasóink figyelmét. Az összejövetelek mindig 4 órakor kezdődnek.

— **A gazdasági gőzmalom villanyvilágítása.** Elmitettük már, hogy a József gőzmalom példáját a gazdasági gőzmalom is követi a villanyvilágítás bevétele útján. Mult héttől este volt az első világítás s az udvaron felállított 1200 gertyatényő lámpa bámúlása nagy csoport embert foglalkoztatott a mondott este.

— **A városháza ázik.** Elkövetkeztek az őszi esőzések s az új városházat tető nélkül találták jó részben. Elég baj ez s midőn ezt jelezzük, megemlítjük, hogy vajon nem lehetne-e azt a szerencsétlen gondolatot nyugalomba helyezni, mely a félmillió városháza cseréptetőt helyeztet? Vajon nem lehetne-e a cserépnak gazdát találni s ha nem lehetne, vajon nem lehetne-e legalább a különben is kifogás alá eső tornyokat vörösréz lapokkal fedetni? Nemcsak szépségi okok indítanak kifogásunk

elmondására, hanem gyakorlatiak is. Azon a rettenetes meredek tetőn s tornyon a cserép nagy szélben meg nem áll s így mig egy részről kár lesz a cserép dobálás vége, másrésztől életveszélylyel lehet csak a városháza táján nagy szélben járni. Még most talán lehet a bajon segíteni.

— **A cs. és kir. 38. sz. báró Mollináry gyalogezred** Kecskeméten állomásozó tisztjei. t. é. december 1-jén a kaszinó helyiségében — saját ezred-zenekaruk közreműködésével — táncal egybekötött, zárkörű sétahangversenyt rendeznek, mely alkalomra a t. kaszinó tagok, becses családjaik és az általuk meghívottak szíves megjelenését kéri. Külön meghívók nem fognak esti küldetni. A hangverseny kezdete 8 órakor. Kedvező idő esetén ugyanazon a napon délután 1/4-ór a Wittmann-féle cukrászda előtt tereze lesz.

— **Két előadás a színházban.** A mai naptól fogva vasárnaponként két előadás lesz a színházban. Az első fél 4 órakor veszi kezdetét s félélyárakat kell csak fizetni.

— **Mulatságok hírrel van tele a levegő.** Jövő pénteken tartja mulatságát a nögyelet s meglepetésül szavalt is lesz. A Mollináry ezred sétahangversenyt tart december hó elsején lesz Katona köri, városi Jókai estély, kaszinói ifjúság, jogász ifjúság estélye stb. Mindezek az estélyek a vigadó hiányát fogják éreztetni s nem lehetetlen, hogy a hölgyek összekészítését eredményezik a lassan mozgó város atyák ellen. Már a jogások estélyén is hallottunk ilyen hangokat még pedig előkelő szép hölgy ajkáról s valóban csak örülni tudnánk azon, ha a hölgyek nagy hatalma sikeresen küzdene meg a nehéz lovassággal s lovagias előzékenységre mozdítva kivívna a vigadó minél előbbi fölépítését.

— **A Dalárdá estélye** pénteken dacára a folytorosan tartott esőnek szépen sikerült. Nagy közönség nem volt, de akik részt vettek élvezetes estélylyel lettek jutalmazva a hálás Dalárdá részéről, mely válogatot és szabatosan, hatással előadott dallamaival nagy tetszést aratott, sőt egy ily darabot közkívánatra ismételnie kellett. Mely után Balogh Bándi ügyes zenéjéteká mellett a közönség ténceál tezte be a hajnalig tartott estélyt.

— **Aszfalt és sár.** A mult heti esőzések visszaidezték a régi Kecskemét utcáinak képét s e ólra itt-ott az aszfalt is oda engedte területét. Úgy látszik, hogy a háztulajdonosok maguktól nem tisztittatják járdájukat, nem ártana tehát, ha rendőrkapitányunk erélye érvényesülne velök szemben. Azt hiszük, hogy egy par hászír legmagasabb fokú megbírságolása ólra vezetne. Valóban botrányos, hogy mikor a rozsgéglajárdán sár nélkül lehet elmenni, akkor az aszfalt sárral borítja a ruhát.

— **Járdáink s átjáróink.** A város járdái igen rossz állapotban vannak városzerpte, p. o. tessék csak megnézni a Temető-útait, azután az átjárók rendszeren alacsonyabbak, mint az útea magassági színvonala s így egy par koci kereszttül menése után már bokáig érő sárban kell gázolni. Lehet, hogy ezek rendbe hozása is a városháza felépítésével van kapcsolatba hozva, de igen helytelenül. Nem tudjuk, ki nem intézkedik e téren, de az bizonyos, hogy nem ártana, valami józanesszel megáldott, ha mindjárt egyszerű szolgálombert is megbizni felelősség terhe mellett ez ügygyel s meg vagyunk arról győződve, hogy akkor minél kevesebb panasz lenne; az ellen a város ura ellen pedig, a ki most nem tesz e téren semmit, jó volna a fegyelmi eljárást megindítani Gyöngye eljárással mellett az ázsiai állapotok soha sem szűnnek meg.

— **A Kereskedő Ifjak Egyesülete** által dec. 3-án estebédéllel s felolvasással egybekötött ismerkedési estélyt rendez, melyen főtiszt, Hanusz István főreál isk. igazgató úr fog felolvasni, „aranyház” címmel. Vendégek szívesen láttanak.

— **Az üresedésben volt** városi fogalmazó állásra Kozma János 49, Hankovszky 47 szavazatot kapott, tehát 2 szavazat többséggel Kozma János választott meg.

— **Ki a hal?** Magyarázza a tanár a magyar magánjogi órák: a kinek a földjén van a víz, az azé, vagyis a kié a föld, azé a víz, s kié a víz, azé az abban található hal. S kié a hal, kéri erre valaki? „A ki megézi”, szól gyorsan erre az egyik hallgató.

— **Kihívtak egy baleket.** De nem lett párba, mert négyzeneköz megintettek a párbaező felek. Az egyiket ismerőse gúnyolja, mire az dühösen vágja oda: — Különben maga hallgasson, magának úgy se lesz soha lovagias ügye! — Miért? — Mert az csak urak közt esik meg.

— **Nyilvános köszönet.** A jogakadémiai olvasókör által t. hó 18-án rendezett felolvasó estélyen a jótékony cél érdekében föllépteni kegyeskedtek: dr. Szeless József úr 5 fzt, Dömötör Sándor úr 3 fzt, dr. Helle Károly úr 2 fzt, dr. Lászi Viktor úr 2 fzt,

dr. Kovács Pál úr 1 fzt, ft. Bogdy Pál apát. 1 fzt, Vámos Béla úr 1 fzt, Tóth Kálmán fh. úr, 1 fzt. Vajda Viktor úr 1 fzt, Tóth Lajos úr 50 kr., Heppes Antal úr 1 fzt; összesen 18 fzt 50 kr. Fogadják a nemes lelkű adakozók az ifjúság ószi, szívből jövő hálás köszönetét. Kecskeméten, 1893. nov. 23. Hankovszky Zoltán olv. elnök. Haris Andor olv. pénztárnok.

— **Jókai utca.** A legutóbbi közgyűlésen Horváth Döme indítványára elhatározottat, hogy a Budai nagyobb átcaát Jókai neve után nevezik el.

— **Bimbóhullás.** Nagy Juliska a három hónapos kis leány, Nagy Istvánnak s neje Szokolay Lidának gyermeke f. hó 23-án elhunyt s 25-kén temették a Szentháromság temetőbe. Aldás poraira!

— **Thea estély.** A kecskeméti izr. jótékony nögyelet december 16-ikán a kereskedők kaszinójában táncal összekötött theaestélyt rendez. Kezdeté 8 órakor lesz s belépti díj 1 fzt.

— **Népmozgalom.** A tisztí főorvosi hivatal kimutatása szerint a t. évi november hó 5—11-én született 34 gyermek, elhalt 29 egyén, ekként a népesség 5 lélekkel szaporodott. Az egészségi állapotok kielégítőek.

— **A Földrajzi Társaság** november 23-iki ülésén Budapestben Hanusz István érkezősége 3-ik adatgyűjteményével (az 1-5-1880-ban jelent meg a Földrajzi Közleményekben, a 2-ik 1887-ben) bizonyította, hogy az északi félgömb hőmérséklete fog, a déli növekszik. Az összes világrészekből fölcsodott tapasztalati tények szerint bizonyos, hogy az északi sarkvidékek néptelemnek, a glecserek mindenütt előnyomulnak, a növényzet és állatvilág meghátrál, a légköri nedvesség szaporodik, a forró sivatagok művelhetőkké válnak, a délszaki gyógyhelyek vesztik enyhességüket, hőses fagyok kísértésben tűnődnek ott föl. A déli féltekén ellenben aszályok és nagyobb források jelentkezők, a jegesek visszavonulnak, a hó és fagyok kimaradoznak. De mivel a meleg eme megcserekezős évszázados lassú menetben folyik, talán messze van még az idő, midőn az északi félteke népeinek kulturái és társadalmi viszonyait nagyon érezhetően sújtja.

— **Régen gyűjtögette** a malackára Zsákai Imréné özvegyasszony, s hogy az idő kezd hűdedni, elhatározta, hogy nem vár tovább, hanem megveszi a malackát. Ugy is tett. Kiment kedden a sertés piacra, s vett ott egy nagyon fúrge, s a mi fő, kitűnő étvágyú szőszke malacot úgy szólván potom olesó ar. Malac sem gondolta, hogy olyan olesón malachoz jusson. S e jónás úr feletti öröme oly nagy volt, hogy a hozzá belátogató cigány asszonnyal megvettette a kártyát. Az persze, miután megtudta, hogyan áll a dolog, kivetette esalhatatlannul, hogy a malac lopott jószág azért adott olyan olesón. Mi több, holnap már itt lesz érte a gazdája, s Zsákainé asszonyomat, mint orgazdát lecsuktatja. Szegény Zsákainé ép úgy elhitte, s mód felett megijedt, hogy mitteve legyen. Tud, nek egy jó tanácsot, javasolta a cigányasszony. Hát biz azon már másképp nem lehet segíteni, ha ki akarja kerülni a dürtönt, hogy majd ő eljön esteé, s visszahajtja a malacot a gazdájához. El is ment, s el is hajtotta a malacot. De bizony Zsákainéul sem másnap sem azóta soha senki sem kereste a malacot, s a szegény asszony csak későn jött rá, hogy a cigányasszonyt őt keservesen becsapta. Meg is fogadta, hogy nem hisz többet a kártyának. Pedig, de hogy nem!

— **Utánzósktól való óvás.** Maager W. valódi tisztított dorsmájolaja a sokféle utánzások megátlása céljából jelenleg csak oly háromszögű palackokban hozatik forgalomba, melyeknek külső burkolata egy törvényesen védett zárolással van ellátva, a milyen a lapunkban foglalt hirdetésben látható. Eme zárolások által a palackok most már külsőleg könnyen megkülönböztethetők más háromszögű palackoktól és felismerhetők, mint a valódiak. Ama betegek tehát, akiknek az orvos Maager-féle dorsmájolajat rendelt, utasítsák vissza határozottan mint utánzatokat, azokat a három szögű palackokat, melyek nincsenek ellátva e zárolással.

Közönség köréből. *)

Tessék varakozni!

Ezt a mondat szökták a községi adóhivatalban türelmetlenkedő polgárnak oda vetni, hogy rágódjék rajta; megtörtént en velen is, s a mig órák hosszág vártam, elgondolkoztam azon, vajon olyan nagy úre az az adózó hivatalko, hogy a polgárok idejével korlátlanul rendelkezhetik

*) E rovat alatt díjtalanul közölünk közérdekű felszólalásokat. Szek.

s olyan alárendelt egyén-e az adófizető, hogy aláutason várakoznia kell, ha dolga van is, mindaddig, mig ott benn a hivatalnok városurak pipája kiég?

Ennek az elmékedésnek lett azután eredménye jelen felszólalás; mert arra jöttem rá, hogy a város ura van az adófizetőt s így kérhet az adózó olyan kezelési módozat, mely a polgárok érdekeit kielégíti.

Most az a gyakorlat, hogy bevárják a hivatalnokokat a fizetők összegyűléseket, akkor egyszerre beszedik a könyveket s migesak minden könyvvel rendbe nem jöttek teljesen, addig egyet sem adnak ki.

Ez roz rendszer; mert így sem a sorrend nem tartható meg, sem a félre a gyors elintézés nincs biztosítva s ennél fogva, ha sok ideje nincs az adózónak, inkább be se megy s az adófizetés elmarad. Rozs ez a rendszer tehát a fizetőre is, de a pénztárra is!

Kérem ennél fogva az adótanácsnok urat, mint hivatali főnököt, szüntesse meg ezt a rendszert. Intézkedjék úgy, hogy az adózó bemenetele pillanatában beadassa könyvét s a mint el van könyvelve a fizetendő összeg, legyen köteles a pénztárnok azt bevenni. Így a sorrend is meg lesz tartva s elszere érve az, hogy amit valakinek ügye rendeztetett — az mehet dolgára s nem kell másokra várakozni. T. S.

VASUTI MENETREND

1893. október 1-től.

A vonatok megnevezése	Indulási idő	Érkezési idő
Kecskemétől—Budapestre:		
Személyvonat	reggel 3.54	reggel 6.55
Omniibusvonat	reggel 7.25	délelőtt 10.20
Gyorsvonat	délelőtt 11.33	délután 1.25
Személyvonat	délután 5.39	este 8.50
Budapestről—Kecskemétre:		
Személyvonat	reggel 8.30	délelőtt 11.37
Gyorsvonat	délután 2.20	délután 4.17
Omniibusvonat	délután 4.25	este 7.22
Személyvonat	este 7.00	éjjel 10.30
Gyorsvonat	éjjel 10.00	éjjel 11.56
Kecskemétől—Szegedre:		
Személyvonat	délelőtt 11.37	délután 1.47
Gyorsvonat	délután 4.17	délután 5.45
Omniibusvonat	este 7.22	este 9.35
Személyvonat	éjjel 10.30	éjjel 12.57
Gyorsvonat	éjjel 11.56	éjjel 1.20

Piaci árjegyzék.

1893. november 26-án.

Tiszta búza metermázsánként	7.—	krtoi 7.20	krig.
Kétszer	5.80	6.—	..
Róz	5.30	5.35	..
Árpa	6.—	6.20	..
Zab	6.80	7.—	..
Tengeri kecskeméti	5.40	5.50	..
— bántái	5.30	5.35	..
— csöves	3.—	3.20	..
Köles	5.—	5.20	..
Krumpli	1.50	1.70	..
Széna	2.60	2.80	..
Szalma	1.10	1.30	..
Szalonna	— 46	— 70	..

Felölös szerkesztő: DALOTTI ÖDÖN.

NYILTTER.

Selyem hamisítvány.

Égössünk el egy mintát a venni szándékot fekete selyemből s a hamisítás rögön kiderül: Mert mig a valódi s jól festett selyem az előzetlenül nyomban összepödördők és csakhamar kialszik, maga után csakely világosbarna hamut hagyva; addig a hamisított selyem (amely zsiros színi-szállalásos s könnyen törik) lassan tovább ég (mint hogy rozszálai a festsanyagot telitett tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha fesse nem pödördik, csak megőrül. **Hosszabb E.** (cs. és kir. udv. szálts) **selyemgyára Zárkában.** ház-ház szállítva postakör, és vámentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyökre való, akár egész végében levő valódi selyem szeveiteiből. Svájca címzett levelekre 10 kros és levelezőlámpára 5 kros helyig ragasztandó. 5

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint

ügyvédi irodámat

Kecskeméten, nagy-vásári-útca 221. szám alatt megnyitottam.

Elvállalok mindennemű bünyügyi védelmet, örökösödési pereket, váltó, kereskedelmi- és telek-könyvi ügyeket stb.

Kecskemét, 1893. nov. hó.

Szendrey Gerzson

köz- és váltó-ügyvédel volt országgyűlési képviselő.

TÚZIFA ELADÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, miszerint kitünő minőségű

Tölgy- és akácfaát

méterenként a legelősből árban házhoz szállítom, **úgy mint csaggonkénti 100 mm. megrakva kitünő tölgyfaosób tűzifa** bármikor azonnal kapható.

Ajánlom téli idenyre tüzelő-anyag raktáramat **legjobb porosz kőszénrel, budapesti légszusz-kővel és száraz vágott akácfaát** a legelősből árban házhoz szállítva. — Pontos és jó mérésért kezeskedek.

Tisztelettel
Rosenbaum Antal
tüzelő-anyag és építészeti cikk kereskedő.

12-9

Nagyrabecsült vevőimhez!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudására, hogy a

valódi

Benger-féle női és férfi alsó ruhákból raktárt rendeztem be, és úgy ezt, mint többi árúmat **leszállított áron** árúsitom el.

Ajánlom egyszersmind karácsonyi és újévi meglepetésül

a **valódi Richter-féle horgony köépitő szekrényeket,** úgy a hozzá tartozó kiegészítő rendszert, minden nagyságban és **gyári árban.**

A **Pacsu-féle esőtömegből** még mindig vannak árúk, melyek félárban adatnak.

Nagyrabecsült vevőim idáig tanúsított bizalmát továbbra is kérve,

maradok tisztelettel

GRÓSZ LIPÓT.

1-1



Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (virág és fekete nyomás sárga papírral) van elzárva.

Eddig fölülmulthatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi, tisztított

DORSCH májolóaj

törvényesen védett csomagolásban

Maager Vilmostól Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltottnak és könnyű emészthetőségéről fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama esetekben, melyekben az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban. Bécsben III. 3. ker. Heumarkt 3. szám alatt az osztr. magyar monarchia legjobb gyógyszerárában.

Kecskeméten: Katona Zsigmond, Molnár Pál gyógyszerész uraknál, Nyírády László és Pataky Gy. urak kereskedésében.

Főraktár és felállítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs,

III/3., Heumarkt 3.

Utánzásokat a törvény ildózi.

24-6

Csúz és köszvény

csúszos fej- és fogszaggyatások, fűtési és fiamodási, valamint fagydagyanatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevé gyógyszer, melynek üvege 50 kr., vagy 1 fűtét minden gyógyszerárban kapható. A Reparatort a Rókus-kórházban 136 esetben tételt kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretelt.

Vérszegénység és sápkór

további gyenge erősítésére kitünő hatású és pompás ízű szer a **Tokaji Chinai császár**, mely az orsz. egészségügyi tanács javaslataira belgyógymin. engedéllyel látottat el. Sok rossz utatnak létezik, miért is kérem vételnél névalírásonkat követelni. Kis üveg 1 fűt 60 kr., nagy 3 fűt.

ACATIA-SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté. 1 db 50, 3 db egy dobozban 1 fűt 40 kr.

Acacia arc-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermeked arcából nyerhető. Az arcból mindennemű ékeltenséget biztos eltávolítja. 1 üveg ára 1 fűt.

A „crème de Marguerite“

az arcból táplálásra, üdén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy kücsög ára 2 fűt.

Ezek gyógyszerárunk kiválóbb specialitásai, melyek főváros és országszerte a legjobb hírnévnek örvendenek a postán is küldetnek.

KRIEGER GYÖRGY gyógyszerár a „Magyar Koronához.“
BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR. 6-2

Főtűrekrésünk leendő anyagot, szolid olcsó árért és pontos kiszolgálást adni.

ÚJ ÜZLET!

Van szerencsénk a n. é. közönségnek tisztelettel tudomására adni, hogy

Szabó István és társa

t. sz. bejegyzett cég alatt

nagy szövet- és posztó-raktárunkat

s vele kapcsolatban

férfiszabó üzletünket,

mely a mai kor igényeinek teljesen megfelel s bármely ilyenmű fővárosi üzlettel versenyképes **megnyitottuk Kecskeméten, Nagy-Körösi-útcá Takarékpénztári palotában.**

Raktárunkban nagy választékban kapható valódi gacsi és Reichenbergi posztó, valódi francia és angol szövetek, divatos kelmek, vízmentes Loden, úgyszintén a legfinomabb bállés-szövetek.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Hazaifni üdvözlettel

Szabó István és társa.

Főtűrekrésünk leendő anyagot, szolid olcsó árért és pontos kiszolgálást adni.

Az előkelők és a nagy világ illatszere most a nemzeti illatszer

(National-Parfüm)

mely kedves és üdítő, a miért zsebkeendő-illatszernek is nagyon ajánlható, egy üveg feekendő-készülékkel 80 kr. és 1 fűt 20 kr-ért kapható:

Grosz Lipót és Stein Lajosnál.



Optikai intézet

optikai-mechanikai műhely

J. Waldstein,

alapított 1842.

Bécs, I. Kohlmarkt 20.



ajánlja optikai cikkek és szerek gazdag raktárát jutányos áron. Szemüvegek, csipetők és lorgnettek pontosan illesztett üvegekkel 1 fűt 50 kr. fölfele.

Színházi látesövek számos jó és válasszékos mintában 5 fűttől fölfele.

Tábori esövek a szabadban, kirándulásokra, utazásokra, tavi és színházi használatra 12 fűttől fölfele.

Barometerek az időjárás előleges megjelölésére, pontosan ki- próbálva és pontosan jelzve 5 fűttől fölfele.

Homérok szobák, ablakok, fűdők, utazás részére, lázmérek stb. mind szoroson vizsgált s jól mutat 50 krtól fölfele.

Bármiféle optikai szer javítása gyorsan és olcsón. Levélbeli megrendelések pontosan s lelkiismeretesen teljesítetnek. Szemüvegek írásbeli megrendelése megkönyvitése végett kívánatra könnyen érthető vezetifonál küldetik. — Árjegyzék ingyen s bérmentve. Nem megfelelő tárgyat készséggel becsérlik.

J. WALDSTEIN, optikai intézete Bécs, I. Kohlmarkt No 20.

KOLERA ELLEN

Borkivonat!

Csakis

SZERECSEN- FEJJEL

valódi,

hamisítványoktól óvakodjanak!



Kapható a legfinomabb fűszer-, esemege- és gyógyfű-kereskedésekben, gyógyszerárakban, kávéházakban és cukrászdákban;

Kecskeméten: **Dávid Bertalan úrnál.**

Vezérképv.: **Pfau és társa Fiume.**

Nyomatott Kecskeméten Tóth Lászlónál, 1893.

COGNAC-JPARO Részvény Társaság BUDAPESTI CÉG KORONA-COGNAC

gyártmányai orvosi célokra használatnak és következő egyetemi tanár urak által 999/B. ajánlatnak:

Angyán, Kétli, Kézmarszky, Korányi, Kovács, Müller, Réczey, Stiller és Tauffer.

KAPHATÓ KECSKEMÉTEN: **FEUER JAKAB, PATAKY GYÖRGY, WITZ G. és GYENES S. ÉS FIA-nál.**

Varosi közgyűlés.

Kecskemét város törvényhatósági bizottsága t. hó 21-én, kedden délelőtt tartotta november havi rendes közgyűlését.

A tárgysorozat előtt Lestár polgármester indítványára egyhangúlag elhatározták, hogy néh. Kovács József v. biz. tag halála fölött jegyzőkönyvileg fejezi ki a közgyűlés részvétét. A tárgysorozat első pontját a polgármesteri jelentés képezte a közigazgatás mult október havi állapotáról. A polgármesteri jelentés szerint városunk területén a mult hó folyamán 4400 iskolalátogató közül 184 találatot trachomában szenvednek. A mult hónapban október 29-ig született 120 gyermek, meghalt 85 egyén, a szaporodás tehát 35. Több kisebb tárgy elintézését után felolvasott a kereskedelmi miniszter leirata, mely a helybeli ipartestület azon kérvényére érkezett, hogy ezentűl az országos vásárok az egész országban mindig vasárnap tartassanak meg. A miniszter ezt nem teheti, mert ez ellenkezik a legújabb kiadott vasárnap munkaszünetet szabályzó törvénnyel. A 3 ik munkai állás szervezését a miniszter jóváhagyta, de azon feltétellel, hogy a 3 ik mérnök fizetése fele részben az adópenztár, fele részben az útdó alapból fedezendő. Ezután tárgyalták Hevesmegyenek a katonai átiratok tárgyában kiadott belügyminiszteri rendelet ellen a képviselőházhöz intézett feliratát. Szapponas István kikel a katonai önkény s a becsi uralom ellen. Pártolja Hevesmegye átiratát. Bogó Pál apátplébános a magyar nyelv jogait törvény által kívánja megóvni s indítványozza, hogy irjanak fel ez ügyben a képviselőházhöz. Bogó indítványát egyhangúlag elfogadja a közgyűlés s Hevesmegye felirata mellett pártolólág szintén feliratot intéz a képviselőházhöz.

Következett Budapest székes fővárosnak a pályadatok elharapózásának megakadályozása tárgyában intézett felirata. Beniczky főispán azt állítja, hogy hiába korlátozzák, büntetik törvény által a párvadalt, ez esékely eredményre vezet, mert a párvádkérdés megoldása a társadalomnak feladata. S ez teljesen igaz. A társadalomnak kell a saját kebelében szigorúan felépnie, hogy ezt az ostoba párvádmániát megszüntesse, kiírta. Budapest feliratát pártolja a közgyűlés s mellette feliratot intéz az országgyűléshez. Békés vármegye hasontárgy feliratát szintén pártolólág tudomásul veszik.

Ezután Fogaraszvármegyenek a képviselőházhöz intézett feliratát olvasták fel, melyben az ország erdélyi részeiben a nemzetiségi igazgatás megakadályozása céljából a közigazgatás államosításának életbe lépését kéri.

Lestár polgármester ifjú hűvel s lekedéssel kezd beszélni: „A haza veszélyben van. Védni kell. Fogaraszvármegye felirata olyan felajánlás, a melyet elhallgatnunk nem szabad. Valakinek úrnak kell lenni ebben az országban, ha mi nem vagyunk képesek urak lenni s körmérre útni annak, a ki jogainkat, nyelvünket, polgártársainkat, alkotmányunkat meri bántani. Szerintem, akkor elvészünk ezt az országot. Ha a magyar az ér ebben az országban, kell, hogy ő parancsoljon. Az egész hazára kiterjedő védtételeket kérünk a magas kormánytól.” Horváth Döme a törvényeket kívánja végrehajtani. Mit ér, ha kitűnő törvények vannak, de nincs, a ki azokat végrehajtja. A magas kormány behunyja szemét, nem tesz semmit a nemzetiségi igazgatás megakadályozására, elnyomására, nem hajtja végre a törvényeket, s csak biztatgatja a nemzetet. Pártolja Lestár indítványát.

Szapponas István s id. Bagi László lelkükből kívánják, hogy e kérdésben hathatos eszközökhöz nyúljanak. De e mellett nem akarnak úgy futólágosan az államosítás nagy kérdésének bizalmat szavazni, nehogy, ha majd eljön ennek az ideje, a kérdés tárgyalásakor avval álljanak elő, hogy hisz Kecskemét városa már rég intézkedett, rég bizalmat szavazott az államosításnak. Nem az állami adminisztráció, de az 52 öreg vármegye mentette meg ezt az országot ezer éven át, s fogja megmennteni, ha a szükséges úgy kívánja, a másik évezredet át is. Lestár polgármester felvilágosításvai, illetve módosítása után egyhangúlag abban állapodtak meg, hogy a feliratot pártolják, s mellette felterjesztést intéznek az országgyűléshez s a kormányhoz. Kolozsvármegye hasontárgy feliratát szintén pártolják.

Békés megye megkeresése folytán Erkel Ferenc szobrára a közgyűlés 25 frtot szavaz meg.

Több apró tárgy letárgyalása, illetve a jövő gyűlésre elhalasztása után az üresedésben levő fogalmazói állást töltötték be, melyről lapunk más helyén számolunk be olvasóinknak.

Ekkor Beniczky főispán, kinek gyors teendők miatt a gyorsvonattal el kellett utaznia, — elhagyja az előlki széket, s a közgyűlés vezetését átadja Lestár Péter polgármesternek.

A Jókai-ünnepély tárgyában a tanács javasolja, hogy 1894. jan. 6-án ünnepélyeket tartson Kecskemét város közönsége. ezen felül a Seta-sort nevezék el Jókai utcának, s rendelje meg a közgyűlés Jókai műveinek diszkiadását egy példányban a városi levéltár, egy példányban a polgári leányiskola, egy példányban az állami reáliskola részére, s keressék meg átiratilag a református és kath. egyházakat, hogy főiskoláik részére ők is rendeljék meg a diszkiadást, mint szintén az iparegyesület, s kaszinó is. A közgyűlés a tanács javaslatát Horváth Döme indítványára úgy módosította, hogy nem a Seta-sort, hanem a Nagy-Budai-utót nevezék el Jókai-utcának.

Ugyanekkor Hankovszky Gergely bizottsági tag is felszólalt, hogy ha Kecskemét a haza nagy fiainak megünneplésében mindig áldozatkész, s mindig előjár, — ne felejtkezzék meg saját fiairól sem. Ajánlja, hogy Gáspár Andrásnak, a szabadságharc eme vitéz tábornokának emlékéit is örökítsék meg valamiképen. Annál is inkább, mert majd Nagy-Kőrös öt is magának vindikálja, mint a hogy az egyszeri kőrösi ember Katona Józsefről mondotta, hogy az az egy okos ember volt Keske-metnek s az is — Kőrösön született. A városi atyák általános, élénk derűsége közt adott ki az indítványt a tanácsnak a módzatok megállapítása végett.

A tehetségek miniszteriuma.

A mai miniszteriumot nem lehet talá-lóbb jelzővel nevezni: tehetségek miniszteriuma.

Hozzá lehetne azonban tenni azt is, hogy ez a tehetségek miniszteriuma a folytonos működésnek, az áldásos munkának szenteli magát.

Nem dicséres ez, hanem az érdemnek kiszolgáltatott kötelem adó.

Ma már még csak a pártos elvakultság vádjá sem merülhet fel ellenünk, midőn ezt mondjuk, hiszen a most folyó költségvetési viták alkalmával maga az ellenzék is kénytelenül az érdem előtt meghölni s ennek folytán a szokásos köztökök utjáról letérni.

Miniszterünk magas tehetségének, buzgó, jóakarató működésének köszönhetjük tehát, hogy a szokásos áldatlan viták mostan elmaradtak s egy-egy tárcá költségvetéséről anyárlag rövid időn sikerült a képviselőháznak tárgyalni.

A belügyminiszterium költségvetése után következett a földmívelési, majd az igazságügyi s midőn a földmívelési miniszter költségvetésének tárgyalásakor fölszünre jutott azon váddal szemben, hogy a miniszter működésében nincs rendszer, a miniszter azt felelte, hogy az ő rendszere a meglevő jónak felhasználásával minden jogosult érdek párhuzamos fejlesztése általános tetszés hangzott fel beszéde végén élénken megjellegtek a minisztert. Szilágyi, a törvényjavaslatok olyan tömegével lépett fel, hogy egy képviselő felszólalt: ne adjon be addig újabb javaslatot, míg a benyújtottak le nincsenek tárgyalva.

A vallás és közoktatási tárcá költségvetésének tárgyalásakor az ellenzék részéről olyan magaslatló kérdés adott elő, hogy azt megemlékezés nélkül hagyni nem lehet. Bánó ellenzéki képviselő ugyanis, azon hirre vonatkozva, mely szerint Csáky megválni készül állásától, felhívta gr. Csáky minisztert, hogy ne hagyja el a miniszteri széket, mert Magyarországon csak egy Csáky van! Ebben az ellenzéki nyilatkozatban az elismerés olyan nagy foka nyilvánult, a milyennel a magaslatló beszédek tömjéne föl nem ér.

És vajon kevesebb magaslatlással szólhatnak-e magáról a miniszterelnökpénzügyminiszterrel, a ki legújabbban az egyenes adók reformját dolgozta ki, arra törekedvén, hogy az adó fizetésében az elérhető legnagyobb fokú igazság jusson kifejezésre az egyenlőség alapján.

Az adófizetés soha sem kellemes sehol, nálunk Magyarországon, különösen nem, a hol a nemesség adózás alóli mentessége még e század elején is megvolt. Eppen ezért szükséges, hogy az adó, mivel elmaradhatatlan, legalább igazságos alapon álljon. Igen nehéz e téren a feladat megoldása, különösen a III. osztályú kereseti adó kivételénél s azért, ha ez Wekerle szerencsés kezének sikerül éppen úgy hállára kötelez bennünket, mint korszakalkotó nagy művével.

Jól eső érzettel látjuk, szemléljük az országgyűlési ellenzék nemes irányba jutását s melegen öhajtuk, hogy kösse le őket továbbra is az igazi derékség iránti hódolat varázsa.

Nem azért öhajtuk mi ezt, hogy a

pártunk kebelére tartozó nagy férfiakat magasztalghassuk, hanem azért, hogy a gyors munka áldása folytán hamar reá kerülhessen a sor azon nagy reform törvény tárgyalására, a mely hivatva van hazánk lakosságának családi boldogságát előmozdítani.

Battenberg Sándor.

1857—1893.

Az európaizerte megdöbbenést kellett halálhír, mely a nyugalomba vonult tábornok városából, Grácból indult ki, oda irányozva figyelmünket arra a rokonszenves fejedelmi egyéniségre, a kinek élete is, halála is a meteorot juttatta eszünkbe.

Battenberg Sándor herceg porosz szolgálatban volt, midőn 1876-ban Bulgária önállóságra jutott. II. Sándor cár e kedvencet a bolgárok fejedelmékké választották s 1879. ápr. 17-én I. Sándor név alatt, 22 éves korában elfoglalta az új országos fejedelmi széket. Mint fejedelem olyan bölcsességet, uralkodói tapintatot tanusított, hogy a körülötte levő orosz államférfiaknak és tábornokoknak meg kellett hátrálniuk, mert nemcsak azt vették észre, hogy számításukban csalódtak s árny fejedelm helyett valódira bukkantak, hanem azt is, hogy annak erős kezével megmérkőznie lehetetlen.

Ekkor aztán hozzá fogtak az aknamunkához s a biztos szákmányunk látszó Bulgária ellen háborúra ingerelték Szerbiát. A gyenge Milán kapott az alkalmon — de Sándor nemcsak államférfiúnak, hadvezérek is nagy volt. 23 ezernyi seregét rövid idő alatt 50,000-re emelte s begyakorolta úgy, hogy Szerbiát földre teperte. Különösen fényes győzelmet aratott Szlivnica mellett, a hol személyes vitézsége volt a győzelem alapja s azóta a szlivnicai győző nevet kapta.

Ezen az orosz terveket keresztül vont fényes hadjárat után az összeesküvés alatomos eszéikeiből nyultak az oroszok. 1886. aug. 21-én éjjel az összeesküvők megrohanták, elfogták s országából elhurcolták. A kis ország csakhamar tudatára ébredt annak, hogy mit vesztett s visszakövetelte fejedelmét, a ki vissza is tért, de belátva, hogy elszigetelten fenn nem tarthatja magát, önkényesen lemondott.

A fejedelmi címről lemondva Hartenau gróf néven belépett hadseregünkbe, melynek háború esetén bizonyára disze lett volna. Csaldái életében is sok szomorú van. A mostani német császár nővérét akarta elvenni s a hir szerint e házasság igazi szerelmi házasság lett volna, azonban Bismarck s a mostani császár ellenzése s szövetség létrejöttét megghiúsította. Végre Lojsinger Johanna színeszőt, egy poszonyi házmaster leányát vette el, a kivel boldogan élt s egy fia és egy leánya született e házasságból.

Hat éves uralkodói pályája oly fényes volt, hogy a bolgárok 50,000 frank évi tiszteldíjat adtak neki s midőn nov. 18-án elhunyt a 37 éves, még nagy jövővel keesgető szép, erőteljes, férfú az egész bolgár nemzet gyászba öltözött s nagy nemzetnek is diszére való határozatokat hozott. Első fejedelmüket háború halva is, haza viszik s az 50,000 frankot övezvények és gyermekeiknek továbbra is kiadják.

I. Sándor rövid, de szép pályát futott meg s azt a dicsőséget semmitéle orosz cári hatalom sem tudja eltörölni, ha egy rabigából felszabadított kis népek megmutatta az állami boldogságra vezető utat s az a kis nép hűen tapossa azt.

IRODALOM.

— A Pallas Nagy Lexikonának füzetes kiadásából megjelent a 49. és 50. füzete, vagyis a IV. kötetnek 4. és 5. füzeté, melyek a Castillejo és Chilon közti anyagot tárgyalják. A 49. füzethez külön mellékletül a Chicago-i épületek egy lapja, a Cigányok elterjedése Európában című szép térkép és a Cigány varázslás I. lapja vannak csatolva, a szöveget pedig 15 ábra illusztrálja. Az 50. füzete mellékletei a Cigány varázslás II. lapja, a nevezetesebb államok címerei, igen szép szines könyvmutató kivitelben Cettel és Deutch budapesti múintézetéből és a Circus Maximus, míg a szövegben 4 ábra van. A nevezetesebb cikkek közül megemlítjük Cavour gróf életrajzát (dr. Marcell Henricki), Cément (Nagy Desző), Centralizáció (Nagy Ernő), Cesarizmus (Schware Gyula), Chek (Károki Henrik), Chicago (dr. Brózik), Chiffreírás (dr. Dedek Cresceno) és Chile (dr. Brózik Károly) A Pallas Nagy Lexikona kapható minden könyvkereskedésben, m. p. akár 30 kros heti heti füzetekben, akár 3 havonként megjelent 6 frtos kötetekben.

— Miatyánk. Hornyánszky Viktor kiadásában a Miatyánk-nak egy rendkívül diszes kiállítású képekkel illusztrált kiadása jelent meg, melyet a szép műben gyönyörködők valószínűleg kedvesen fogadnak. — Minden mondatnak külön levél van szem-

telve s a reá vonatkozó bibliai helyek is közölve. A füzet ára 80 kr.

— Új hirlap-katalógus. A londoni Reuter ügynökség és a Magyar Távirati Iroda nemzetközi hirdetési irodája (Budapest, Granátos utca 1. sz. alatti) egy a maga nevében egyedül álló hirlapkatalógust adott ki a Magyarországon megjelenő lapokról négy nyelven u. m. magyar, német, francia és angol nyelven. Tartalmazza a Magyarországon megjelenő mintegy 600 lapnak fénykép után kiisebített képét, úgy, hogy az olvasó nemcsak hazánk összes lapjainak külső képét látja maga előtt, hanem a lapok hasábeosztását, nagyságát és az azokra vonatkozó összes adatokat is. Csak magából a fővárosból 150 lap képét tartalmazza, melynek egy része kb. 15 cm. másik része kb. 8 cm. magasságra van kiisebítve s szakmák szerint érdekesen beosztva. A vidéki lapok a városok szerint betűrendben következnek, szintén kb. 8 cm. magasságnak és minden kép mellett ott van a szükséges magyarázó szöveg 4 nyelven. E mű, mely a hirdetési öbajt közönségnek is kitűnő szolgálatot tesz, a fentemlített nemzetközi hirdetési irodánál 1 forintért rendelhető meg.

— Nádor Kálmán budapesti zenemű kiadónál a következő zeneműk jelentek meg: Sándor csárdás ifj. Rác Laciól. Igazi magyaros tüzessé és sok eredetiséggel komponált nóta, mely rövidesen elterjed az egész országban. A csárdást ifj. Takácsi Sándornak ajánlotta a szerző. Tűzöltő-induló Holczi Istvánól, szintén igen sikerült mű. Ara a csárdának 80 kr., az induló 60 kr., mindkét mű úgy a kiadónál (Budapest, Károly-kürtút 8. szám) mint minden zenemű-kereskedésben kapható.

— A Pallas Nagy Lexikonának füzetes kiadásából megjelent az 51. és 52. füzete, a Chilopodá-tól Cirkvenicá-ig terjedő cikkekkel. Az 51. füzete külön mellékletül hozza Cláude Lorrain-nak egy az orsz. képtárban levő eredeti festménye (Villa a római Campagnában) után készült réznyomat reprodukcióját, mely a m. k. állományában készült igen sikerült kivitelben, továbbá a Cölöppéptényeket és Cesnád vmegye térképét, míg a szövegben 7 ábra van. Az 52. füz. mellékletei: az államvasutak bpesti keleti és nyugati pályáulvarainak csarnokai, Cseh-Morvaország és Szilécia térképe, továbbá a Csepőgyépek I. lapja. A szövegben 20 ábra van. — A cikkek legkiválóbbika ezúttal a cigányoknak van szentelve, akiről nagyrészt egy 3 ivnyű külön mellékleten nagy alaposággal és előszeretettel írták József főherceg 6 füzete, Herman Antal és Wislocki Henrik, kimerítően tárgyalva a cigányok eredetét, elterjedését, életmódjukat, szokásait, hiedelmüket, népköltészetüket s zenéjüket; Wislocki egy terjedelmes bibliográfiát közöl a cigányokra vonatkozó irodalomról s végre — amit első helyen kellett volna említenünk — egy rövid cigány neveltant és szótárt népszerű főszerzőktől. Nagy kár, hogy a cigányokra vonatkozó ezen cikk nem kapható külön is, mert ily alapos tanulmány még nem jelent meg rólu irodalmunkban.

— Időszerű s különös érdekességet ébresztő új regényt indított meg közelebb a „Képes Csaldái Lapok” e cím alatt: „Katona-regény a jövő századból” szerzője a regény irodalmunk egyik legavatottabb tollú írója Tábori Róbert. Szerző a jövő századot humorisztikus színben tünteti, s eleven tollával oly jeleneteket fest, melyek vig regényekben is csak elvétve találhatók. A nevezett lap utolsó száma e regény folytatását továbbá igen érdekes humoros beszélgetést közöl Ernyei Sándortól „kölcson villa” cím alatt. Szép költeményt írt abba Kele György, kinek versei most mindinkább kedveltekké válnak a magyar olvasó közönség előtt. A többi cikkek és versek is irodalom színvonalon állnak, képei pedig a legelső művészek alakításait mutatja be; miért is e lapot legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Csongradi időjárasi följegyzések.

(Folytatás.)

1833. A tele nagy hidegként ment végbe, a Tiszában 7 hétig volt a jég, a tavasz jó száraz volt, március 11-én össettörte a szél Blázsik Pál malmát; a nyarának az utója igen sok esővel ment, a réti zenénakat mind öszerontotta, a gabonát átátatata, a búzának köbfe 7—12 frt, az árpaé 2—7 frt, a zab csakúgy, a borok pedig a rothadás végett nem igen jók voltak.

1834. A tele hó nélkül ment, de a nyara is eső nélkül való volt, mégis a gabonának jó ideje volt, 3—5 frt a búza, a tavaszhoz képest öleső, hanem a borok igen nagy ideje volt, 1822-től fogva nem volt olyan jó, kelt mindjárt szüret után 3—12 frt és 30 krig. Nem épen abban az egy esztendőben ment fel olyan nagyon az ára, hanem mert utána való esztendőben eltagyott a szőlő mindenfelől az egész országban.

1835. Nem volt eső sem télén, sem nyarán, de termés sem volt. Áldozó csütörtökön fagyott el a szőlő az országban mindenütt, úgy hogy csak második hozásból szüreteltünk, de a gabonának ment is feljebb az ára, mint 5-7 frt, a boré 10 frt.

1836. Ugyan nagy szárazság lett, sohasem azott meg a föld, sem télén, sem nyarán, nem is volt semmi termés; de hogy hajók hozták a búzát, még sem ment feljebb 7-8 frtnál; a bor pedig akkor fagyott el egész országban, fel is ment az ára 12 frt 30 krig.

1837. Bezzeg volt ám igen nagy termés, esők jártak és különösen az Űristenek nagy áldása volt, mert a hol nem vetettek is, arattak. Vadbúza csak annyi volt, mint árpa, kukorica; több más veteményeknek is nagy ideje volt, azt mondták a régi öregek is, hogy még ilyen termést nem láttak. A bornak is csak jó ideje volt, csak-hogy nem igen sok lett, mert vizes nyár volt; a búzának kelt körülbe 2-5 frton, az árpának körülbe 2 frtnál fölébb nem ment, a zab is csakúgy, a kukorica is csakúgy, a bornak pedig akója kelt 7-4 frtkon.

1838. Ugyan lett ám nagy hó, nem volt kisebb, mint 30-ik esztendőben, hegyenyőgyn 2 láb volt, de lett is belőle nagy víz, mert akkor öntötte el Pestet, de még más sok helyeken kiöntött, a hol még sohasem öntött ki a víz.

1839. Mindentelének csak volt ideje olyan középserű módon, a búzának kelt körülbe 5-6 frtkon, az árpának 3-5 frton, a zabnak szinte csak, a bornak kelt akója 4-12 frtkon már új felé.

1840. A télét midőn elkezdte, igen nagyon keményen tartott 2 hétig legalább, hanem aztán mindjárt megszűnt a nagy hideg és olyan jó idők voltak, hogy még azt jövendölték, hogy mindenféle hamarabb megéri egy hónappal, mint másszor. De bezzeg ráttett ám, mert a telet hozta a tavasz és nem hogy hamarabb megért volna minden, hanem még elkészt, így tehát hazugságban maradtak a jövendölők és a búza ára úgy ment föl pünkösdtől, mint 39-ikben a bor, 6 frttól fogva 15 frt körül. A tavaszán és nyarán igen sok szélvizek voltak, de ugyan sok helyen égek is, kivált Baján szörnyű nagy veszedelmek voltak a tűz végett, a Dunán sok búzás hajó megégett. Ősszel a bornak nem volt ideje, mind elszáradt a szőlő, a búzának is csak meglehetősen termés volt, szinte az árpának is csak meglehetősen ideje. A midőn a termés megvolt, kelt a búza 7-9 frtkon, az árpának 1 frt 25 garason végája, a zabnak szinte úgy, a bornak kelt akója 5-7 frton; a kukoricának nagy ideje volt, végája kelt 1 frton morzsolvá.

1841. Leesett a hó előtte való Andráskor (nov. 30.) és 14 hétig élte a juh a takarmányt, a Tisza pedig akkor héten szintén Andráskor beállott és József hetében (márc. 19.) ment ki; hanem a mikor elkezdte a jó időt, igen szépen ment, szelek a tavaszán nem igen jártak, még a szőlőket sem kellett tisztítani, áprilisban oly melegek voltak, hogy derék nyárba beillett volna, de ki is fakadt ám a szőlő Szent-György nap előtt. A nyara igen nagyon száraz volt, a kukoricák igen nagyon mutatták magokat, de szintén másféle is, hanem a nagy szárazság végett főlültek. Jakab napjáról (júl. 25.) pedig a midőn szoktak jövendölni, tehát így mentek el: Virradatja hívós volt; délig csöndes meleg; oszonnáig kis szeleske, de szintén meleg; estig borongós, de éjszakára kitisztult. Volt is ám még emlékezetes idő, 27. és 28. júliusban volt oly melegség, hogy sem az ember, sem a jószág nem tudott mit csinálni magának; 70 esztendő emberek azt mondták, hogy még ilyen meleget nem láttak, a szőlők igen főlültek, augusztus 2-ik napján igen nagy szélvész volt. A búzatermésnek az egész országban rossz ideje volt, de szintén az árpának is, csak a zabnak volt ideje; a midőn elnyomattak, a búza kelt 7-10 frton, az árpának körülbe kelt 4-6 frton, a zabnak körülbe kelt mindjárt 3 frt 36 krért; 14 frt fölment a búza ára, az árpáé 8 frt.

1842. A midőn belekaptunk az esztendőbe, ugyan hozzá fogott a tél, 14 hétig volt a Tiszában jég, számközi igen lehetett, még Pestre is azon jártak. A tavasz igen gyönyörűen kezdte s végezte eszésekkel, a gyepeket igen meg is nevelte, sok gyepszéna lett. A nyara is igen szépen kezdte esőkkel, de nevelt is mindent, hanem aztán a nyár utója szárazsággal végezte, a szárazság végett nagyon kevés kukorica is lett. Az ősz a midőn elkezdte, mindig esett s lágy idővel és sárral végezte be az esztendőt, úgy hogy még a Tisza sem állott be. A búzának és árpának igen nagy ideje volt, a zabnak csak vékony, kelt a búzának körülbe 6 és 6-odfél frton, a zabnak és árpának körülbe 4 frt, a bornak is igen nagy ideje volt, az egész országban elejente kelt akója 4-3-adfél frton.

(Folytatás következik.)

Pályázati hirdetmény.

A bosznia-hercegovinai országos kormány pénzügyi szolgálatának fogalmazási szakában legközelebb több a X-ik díjostályba tartozó **segédfogalmazói**, valamint **adó- és pénzügyi felügyelőségi segédi állomás** évi 1200 frt összilletményekkel; továbbá **több bürokrati fogalmazó gyakoronoki állomás** évi 800 frt segélypénzzel fog betöltetni.

Felhivatnak pályázni óhajtok, hogy érettségi bizonyítvánnyal, jogvégzettséget igazoló végbizonylattal (absolutorium) államtudományi államvizsgálati (szigorlati) bizonylatokkal, továbbá egészségi állapotukat feltüntető orvosi bizonyítvánnyal felszerelt és nyelvismereteiket is feltüntető pályázati kérvényeiket a bosznia-hercegovinai országos kormányhoz (Sarajevó) intézzék.

A kérvények 40 krnyi és a csatolmányok 10-10 krnyi boszniai okmány bélyegekkel látandók el, vagy esetleg a megfelelő pénztértek melléklendő.

Megjegyeztetik, hogy a pályázati kérvények a boszniai és hercegovinai kormányhoz (Sarajevó) intézendők ugyan, — de ezek a törvényhatóság területéről pályázni óhajtok részéről 1893. évi december 15. napjának dél után 5 órájáig hozzáam nyújthatók be.

Kecskeméten, 1893. évi nov. 22.

Lestár Péter,

kir. tanácsos, polgármester.

1-1

Pénzintézetek és malmok részvényei, valamint földbirtokok és egyéb ingatlanok eladását és vételét közvetíti alulírott.

Jelenleg van eladó:

300 holdas földbirtok — melynek fele része szántóföld, öt hold szőlő, jó karban levő lakház és gazdasági épületekkel — több évre bérbe adandó.

Részvények:

1 db takarékpénztári részvény.

Kerestetik vételre:

5 db Gazdasági malom részvény.
3 db Sertészvizsgáló közalmi részvény.
5 db Népbank részvény.

Valódi hamisítatlan borok!

A magyar kir. földmivelésügyi miniszterium felügyelése alatt álló

Magy. kir. Orsz. Központi Mintapince borainak és Dreher Antal palack-sőr kizáról. elárútatása.

BLEYER ADOLF

II. tized, Széchenyi-útcza 2. sz. 18

Pályázati hirdetmény.

Kecskemét város törvényhatóságánál egy 500 frt fizetéssel és 100 frt lakbérrel javadalmazott **I-ső oszt. irnoki állás** előlépés folytán üresedésbe jöven, ennek valamint a választásnál netán üresedésbe jövő, 420 frt fizetéssel, 80 frt lakbérrel javadalmazott **II od osztályú irnoki állásnak** választás útján leendő betöltése a f. évi december hóban tartandó rendes havi közgyűlés napirendjére tűzött ki.

Ennélfogva felhivatnak mindazok, kik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy ez iránt törvényes minősítésüket és egyéb körülményeiket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám a **f. évi december hónap 10-ik napjának d. e. 11 órájáig** annyiaval inkább nyújtsák be, mert a netalán elkésve érkező kérvények a választásnál tekintetbe vétetni nem fognak.

Kelt Kecskeméten, a város törvényhatósági bizottságának 1893. évi november hó 21-ik napján tartott r. havi közgyűléséből.

Lestár Péter,

kir. tanácsos, polgármester.

1-1

Hirdetmény.

A város által **Csókás Mihály és gyermekeitől kisajátított, s a 4-ik tized, Kasza-útcza 407. szám alatt levő 153 □-öl ház- és malomtelek eladására, f. évi november hó 28-ik napján reggel 9 órakor, a gazdasági osztályban nyilvános árverés fog tartatni.** Ezen árverésre venni szándékozik 50 forint betetődő bánatpénzzel ellátva annak megemléstével hivatnak meg, hogy a szóban levő üres telek becserja 360 forint, és hogy a vételár 10 év alatt is törleszhető.

Kecskemét, 1893. november 10.

3-3

Gazdasági osztály.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáza

BÉCS.

Gyár alapítottát 1835-ben.

E fénymáz vitriol nélkül **sötét fekete fényt** ad, a hőrt tartóssá teszi.

Mindenütt kapható!

A t. c. közönséget saját érdekében intjük, Fernolendtt fénymázit kérje határozottan és csak azon dobot fogadja el, a melyik



St. Fernolendtt

nével van ellátva, mintán sok rozsz utánzat van, a melyeknek címkepe az enyimhez hasonlóan készített a közönség megtévesztése céljából. 52-52

Hirdetmény.

Az **ágasegyházi rét idei nád** terméséből, a részben jóvá nem hagyott, részben pedig még el nem kelt **16 részlet nád eladására, f. évi december hó 11-ik napján reggel 9 órakor, a helyszínén másodizben nyilvános árverés fog tartatni.**

Ezen árverésre venni szándékozik annak megemléstével hivatnak meg, hogy az összejövetel az ágasegyházi korcsmánál lesz és hogy az árverésben vidékiek is részt vehetnek.

Kecskemét, 1893. nov. 24.

2-1

Gazdasági osztály.

Több nevezetes kiállításon elsőrendű éremmel lett kitüntetve.

Menyasszonyi kelengyék

(saját készítményű)

paplanok, ágybetétek (Madractok),
úgy mint mindennemű

kárpitos munkák

és

bútorok

jó minőségben olcsó árért csak

kaphatók.

Raktár helyiség:

Kecskemét, N.-kőrösi-útcza 13. sz.

3-3

Több nevezetes kiállításon elsőrendű éremmel lett kitüntetve.

HIRDETMEY.

Ö császári és apostoli királyi felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindították a

XVII. magy. kir. államsorsjáték

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintézete két tizedrészben, a magyar gazdaságyok országos egyesülete, a gyogyult elmebetegek segélyegyesülete, a budapesti gyermekbarát egyesület, a m. kir. gyogyultal állami hivatalnokok özvegyei és árvali részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária Valéria” árvaház, a szatmarmegyei nagykárolyi nőiskola, a magyar képművészek nyugdíjalapja, a Zagrabban létesítendő Horváth-Szalovon Orsz. javították egyenkint egy tizedrészben fog részesíteni.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereségei az alább következő jatekterv szerint

160,000 forintra ragnak és pedig:	60,000 frt.	2 nyeresemény egyenkint 2,000 frt.
nyeresemény	15,000 frt.	4 " " " " 1,000 frt.
" " " "	10,000 frt.	20 " " " " 500 frt.
" " " "	5,000 frt.	200 " " " " 100 frt.
" " " "	4,000 frt.	200 " " " " 50 frt.
" " " "	3,000 frt.	3,000 " " " " 10 frt.

az összes nyeresemények készpénzben fizetettek ki.

A húzás visszavonhatatlant 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. e. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lotto-igazgatóságnál Budapesten (Pest főváház felelet), a havá a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lotto-, só és adóhivatálnál; a legtöbb postahivatálnál, a bécsi „Mercur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben feallított egyéb sorsjegyáruáló közegnél.

Budapesten, 1893. augusztus hó 1-en. Magyar kir. lotto-igazgatóság

Alapítottát 1865. Sürgőnyezim: Dietgott Budapest

DIETRICH és GOTTSCHLIG

oszt. csász. és magy. kir. udvari tea- és rumszállítók és palaczkker nagykereskedők.

Kiviteli pinccék Kőbányán. Iroda és megrendelési hely **Budapest, IV., régi posta-utczza 10. szám.**

Szállítás vasuton és postán utánvél mellett. Finom és legfinomabb tea-fajok kizárólag közvetlen behozatall. Közvetlen behozatall I-ső rendű Jamaica rum. francia cognac, francia és hollandi (Erven Lucas) Bols likőrök. Kiválóan ajánlhatjuk utófelhételten és 28 év óta közkedveltségnek örvendő tea-vegyleteinket, mint a Mandarin vegyíték, császár vegyíték, moszkvai vegyíték, király vegyíték, Victoria vegyíték és udvari vegyíték o. e. 3- frt 12.- frt 1/2. kisként.

JAMAICA RUM

20, 35 és 70 Centilliter és 1 1/2 liter tartalmazó palaczkokban — 40 krtól o. e. 6.- frt.

BRAZILIAI RUM

védjegyünkkel ellátott palaczkokban, 1 1/2 liter. frt 1.25 kr. 70 centilliter frt —.68 kr.

COGNACOK

francia 70 centilliteres palaczkokban 1 frt 20 krtól 12 frt. Francia cognac saját ozimkénkkel és védjegyünkkel, czégyűl különbözőleg, 75 centilliteres palaczkokban, 4 frtől 18 frt.

A csészébi rendelmények is gyorsan és legnagyobb figyelemmel eszközöltenek.

Levelezé lappal kívánt kímélő árj-gyozekent azonnal ingyen és bérmentve elküldetnek.

Udvari tea és rum kereskedéseink Budapesten:

IV., vaczi-utczza 18., a korona kávéházzal szemben,
IV., kigyótér, gróf Teleky palota,
VI., Andrássy ut, az opera közelében.

Ismétlődők, szállodás és kávék urak részére különös különkedvezmények.

Kapható Kecskeméten: **ÖZV. FEUER JAKABNÉ-nál.**